

**Promo-LEX a prezentat
concluziile observatorilor la
capitolul finanțării
campaniei electorale pentru
alegerea Președintelui
Republicii Moldova 2016 și o
analiză comparată a
potențialului cadrului legal
de a combate corupția
politică în țările
Parteneriatului Estic**

Asociația
Promo-LEX
a
desfășura
t luni,
28
noiembrie
2016,
atelierul
de lucru
cu
tematica
[finanțări](#)
[i](#)
[partidelo](#)

r politice și a campaniilor electorale în țările
Parteneriatului Estic și, în particular, practica finanțării
concurențelor electorale în campania pentru alegerea
Președintelui Republicii Moldova. Raportul prezentat în cadrul
atelierului scoate în evidență că, **11 concurenți electorali,**
potrivit constatărilor MOA Promo-LEX, au omis reflectarea
exhaustivă a cheltuielilor efectuate pe parcursul campaniei
electorale. Studiul acoperă perioada electorală cuprinsă între
25 august 2016 – 13 noiembrie 2016.

Analiza efectuată de Misiunea Promo-LEX a veniturilor
grupurilor de inițiativă și a concurențelor electorale în
perioada electorală arată că, **veniturile acumulate în**
conturile cu mențiunile „Destinat Grupului de Inițiativă” au
constituit – 1 160 427 lei și “Fond Electoral” – 59 426 475
lei. Cea mai mare parte a contribuțiilor acumulate de
grupurile de inițiativă a fost din partea persoanelor juridice
– 46,58%, persoanele fizice au contribuit în mărime de 41,49%,
iar 4,66% le-au constituit donațiile materiale. Pe de altă
parte, concurenții electorali au înregistrat cele mai mari
contribuții din partea persoanelor fizice – 2895 cetățeni,
care au virat 52 408 936 lei în fondurile de campanie, cele
10 persoane juridice donatoare clasându-se pe a doua poziție –
cu 7 008 200 lei și donații materiale – în valoare de 837 765
lei. **Veniturile totale declarate ale concurențelor electorali**
au fost de 59 426 475 lei.

În același timp, **Promo-LEX a estimat că, cel puțin 7 627 223**
lei nu au fost reflectați în rapoartele financiare ale 11
concurenți electorali. În baza constatărilor, majoritatea
cheltuielilor nedeclarate se referă la retribuirea muncii
personalului de campanie, dar și la recompensele
voluntarilor/observatorilor, la publicitatea stradală sau
mobilă, la publicitatea promoțională și, nu în ultimă
instanță, la costurile de întreținere a sediilor de campanie.
Conform estimărilor observatorilor, dintre concurenții
electorali care n-au reflectat cei mai mulți bani în

rapoartele financiare s-au remarcat Igor Dodon, Marian Lupu și Dumitru Ciubașenco. Estimările cheltuielilor acestor actori electorali ating mai mult de un milion de lei fiecare. În același timp, Misiunea de observare a estimat un quantum de cheltuieli de cel puțin 2 239 310 lei, efectuate de 5 partide politice pentru activități cu tentă electorală, care urmează să fie reflectate în rapoartele financiare semestriale ale acestora (semestrul II, 2016).

Ponderea cea mai mare de completare a plafoanelor maxime stabilite de CEC a fost de 82,77%, din partea grupului de inițiativă în susținerea lui Dumitru Ciubașenco (PPPN) și de 36,86% din partea CE Marian Lupu (PDM), care ulterior s-a retras din cursa electorală. **Grupurile de inițiativă în susținerea lui Mihai Ghimpu/PL, C.I. Tudor Tarlev, C.I. Maia Laguta, Vitalia Pavlicenco/PNL, Ana Guțu, C.I. Geta Savițcaia, C.I. Ion Dron) și 1 CE (C.I. Maia Laguta) au declarat că nu au efectuat cheltuieli în perioadele vizate.**

Observatorii menționează că, **94% din cheltuielile de campanie declarate, au fost destinate publicității** (inclusiv materiale promoționale), 2% au fost pentru evenimente publice, 2% – pentru transport, 1% – pentru voluntari/observatori. Alte cheltuieli au fost de 1%. Nici un concurent electoral nu a declarat cheltuieli de retribuire a muncii, de sondare a opiniei publice. Doar trei concurenți electorali au raportat cheltuieli pentru recompensele voluntarilor, cheltuieli de consultanță și cheltuieli suplimentare de întreținere (inclusiv telecomunicații). Similar concurenților electorali, atenția sporită a grupurilor de inițiativă a fost direcționată către publicitate (inclusiv materiale promoționale), raportând cheltuieli de – 75%, 17% au fost pentru transport, 4% – cheltuieli suplimentare de întreținere și 4% – alte cheltuieli.

De asemenea, Misiunea Promo-LEX sesizează o activitate mai puțin activă a autorității electorale în campania electorală pentru alegerea Președintelui 2016 în condițiile în care, în

calitatea sa de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. **Legislația în vigoare prevede sancțiuni graduale pentru încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.** Totodată, CEC are în atribuții capacitatea de a sesiza organele competente privind încălcările ce sunt pasibile de răspundere contravențională, penală sau privind încălcarea legislației fiscale. La acest capitol, **Promo-LEX nu a observat astfel de cazuri de aplicare a sancțiunilor/sesizare a organelor de resort într-o aplicare acestora.**

În concluzie, **Misiunea Promo-LEX a remarcat mai multe nereguli în privința raportării financiare atât a grupurilor de inițiativă, cât și a concurenților, care nu au fost luate în vizor de subiecții electorali, fie în vederea aplicării sancțiunilor corespunzătoare, fie pentru a fi depuse contestații.** Analiza comparativă a finanțelor de campanie se bazează pe rapoartele financiare ale grupurilor de inițiativă și ale concurenților electorali prezentate la CEC, conectate cu constatările observatorilor.

Analiza comparativă a potențialului cadrului legal de a combate corupția politică în țările din Parteneriatului Estic este axată pe 4 piloni de comparație. Aceștia se referă la: organul de reglementare a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, veniturile și cheltuielile pentru finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, cerințele pentru raportarea finanțelor partidelor politice și a campaniilor electorale și sancțiunile pentru încălcări în domeniul finanțării partidelor și a campaniilor electorale. **Constatările indică asupra experienței pozitive a Georgiei în domeniul electoral, care este un exemplu pentru celelalte țări din regiune, și scoate în evidență necesitatea Republicii Moldova de a avansa la capitolul transparenței finanțării campaniilor electorale. Detalii [aici](#).**

Studiul Finanțarea partidelor politice și a campaniilor

electorale în țările Parteneriatului Estic în limba engleză găsiți [aici](#).

Constatările și recomandările Misiunii de Observare Promo-LEX pot fi citite [aici](#).

Atelierul de lucru "Finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale în țările Parteneriatului Estic. Practica finanțării campaniei electorale pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova" este realizat în cadrul proiectelor „Consolidarea eforturilor organizațiilor societății civile în combaterea corupției politice în Țările Parteneriatului Estic” și „Monitorizarea civică a finanțelor politice și suport pentru aplicarea uniformă a cadrului juridic în Moldova”, cu suportul financiar al Forumului Societății Civile din Țările Parteneriatul Estic, Ministerul de Externe al Republicii Cehe, Uniunea Europeană, National Endowment for Democracy și Ambasada Marii Britanii la Chișinău. Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în cadrul activității aparțin Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat poziția organizațiilor partenere sau donatoare.

Pentru mai multe detalii, contactați: Tatiana Pașcovschi, Ofițer de comunicare al Promo-LEX: GSM 060804022, e-mail: presa@promolex.md